Nr. 16.	30. September 1907.	23. Aarg.

Tillempning.

Hvor stor Betydning det vil faa, at Kvinderne opnaar Valgret og Valgbarhed og dermed direkte Indflydelse i Samfundsstyrelsen, beror ganske paa, hvor stor eller liden Tillempningsevne Kvinderne vil vise sig at eje.

Og Forholdet vil blive dette: Jo større Tillempningsevne de har, jo mindre og ringere Betydning vil de faa, og vice versa.

Ethvert Fremskridt i Menneskeslægtens Historie vil ved at spore det tilbage til dets Oprindelse vise sig at være udsprunget af en Ikke-Tillempning. Et Menneske — kommen i Disharmoni med Verden omkring sig paa et eller flere Punkter — kunde ikke tillempe sig, ikke bøje sig under det vedtagne, ikke føje sig ind i det bestaaende. Et Menneske — foran Flertallet af sine Samtidige i Erkendelse af Livets inderste Væsen og Love, eller nærmere det umiddelbare, uforhærdede Sinds rent instinktive Fornemmelse af Ret og Uret — forstod, at alle Livets Onder, de sociale saa vel som de individuelle, er en Virkning af Ulydighed imod, Uoverensstemmelse med Livets Love; saa bestemte Forhold i sin Samtids sociale Liv, hvor disse Love overtraadtes, uundgaaelig fulgt af Lidelse og Ødelæggelse.

I saadanne Sind begynder Fremskridtet: Kravet om en Reform fødes. Det bryder frem med netop den Erkendelsens Klarhed, den Medfølelsens Kraft, som er i det; det forplanter sig til andre og bestandig flere Sind; det næres, uddybes og forstærkes af de Tilhængere, det vinder; det tvinger sig frem, lever sig ind, indtil det fuldbyrdes i Samfundslivet.

Der er desværre en meget stor Tillempningsevne i det menneskelige Sind. Man tillemper sig af Magelighed; det koster Anstrængelse at erhverve sig den Viden, hvormed man underbygger sin instinktive, sin af Følelsen frembragte Vurderen af det bestaaende; det er besværligt og ubehageligt at sætte sig imod det, som er alment anerkendt. Man tillemper sig af Fejghed; der hører Mod til at vedkende sig andre Anskuelser end dem, Flertallet og især dem Ens nærmeste Omgivelser hylder og at *praktisere* disse Anskuelser. Man tillemper sig af egoistisk Spekulation; det kan let gaa ud over Karrieren at stille sig i Opposition til det bestaaende, det autoriserede. Man tillemper sig af Vane; noget, man første Gang, man møder det, forfærdes over, vil anden Gang synes mindre frygteligt, tredje Gang noget, der „nu en Gang ikke kan være anderledes", og efterhaanden ser man det slet ikke mere; Tillempningen er fuldbyrdet. Man tillemper sig af utallige Grunde, der alle kan samles i den ene: Mangel paa Personlighedskraft.

Nu er det sikkert en farlig Post at være blandt dem, der har Magten, blandt dem, der styrer og raader; her forøges og forstærkes Tilskyndelserne til Tillempning. Sindet mister alt for ofte sin Friskhed og Modtagelighed for Indtryk; man desillusioneres; man hærdes; man slaar af paa de Fordringer, man begyndte med at stille baade til sin egen og sine Fællers Redelighed og Alvor — ja, m[illegible] kommer maaske ind paa det Skraapl[illegible] tabe dem af Syne, hvis Interesser